

Määräaikainen matkavakuutus

Sisällysluettelo

Määräaikainen matkavakuutus	2	Matkatavaravakuutus	8
1 Vakuutuksen voimaantulo	2	13 Matkatavaravakuutuksen kohteet ja niiden rajoitukset.....	8
2 Vakuutetut ja korvauksen saajat	2	14 Matkavastuuvakuutus	9
3 Yleistä korvauksista	2	15 Matkaoikeusturvavakuutus	11
4 Vakuutuksen voimassaolo.....	3		
5 Vakuutusmaksu.....	4		
Matkustajavakuutus	4		
6 Matkustajan hoitoturvasta korvattavat vakuutustapahtumat ja niiden rajoitukset	4		
7 Matkustajan hoitoturva.....	5		
8 Matkan peruuntumisturva.....	6		
9 Matkan keskeytymisturva.....	7		
10 Matkan myöhästymisturva.....	7		
11 Tapaturmainen pysyvä haitta.....	8		
12 Tapaturmainen kuolema	8		

Määräaikainen matkavakuutus

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa, lajikohtaisissa vakuutusehdoissa sekä Yleisissä sopimusehdoissa.

Vakuutus sopimuksen sisältö määräytyy vakuutus kirjain, matkavakuutusehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaan. Vakuutus kirjiaan on merkitty vakuutuksen yksilölliset tiedot kuten esimerkiksi vakuutetut ja vakuutusturvan laajuus.

Määräaikainen matkavakuutus

Matkustajavakuutus

- Matkustajan hoitoturva
- Matkan keskeytymisturva
- Matkan peruuntumisturva
- Matkan myöhästymisturva
- Tapaturmainen pysyvä haitta
- Tapaturmainen kuolema

Matkatavaravakuutus

- Matkatavaravakuutus
- Matkavastuuvakuutus
- Matkaohjeisturvavakuutus

Valitut vakuutukset ja niihin liittyvät vakuutusturvat on merkitty vakuutus kirjiaan.

1 Vakuutuksen voimaantulo

LähiTapiolan vastuu alkaa ja vakuutus tulee voimaan aikaisintaan sinä päivänä, jona kirjallinen vakuutushakemus vakuutusturvasta on annettu tai lähetetty LähiTapiolalle. Vastuu voi alkaa myöhemminkin, jos siitä on toisin sovittu.

Määräaikainen matkavakuutus tulee voimaan, kun lasku maksetaan viimeistään eräpäivänä. Laskun maksaminen on korvausvastuun alkamisen edellytys.

2 Vakuutetut ja korvauksen saajat

2.1 Vakuutetut

Vakuutettuna on vakuutus kirjiaan merkitty henkilö.

Vakuutetun on asuttava vakituisesti Suomessa ja hänellä on oltava voimassa oleva Kela-kortti osoituksena Suomen asumisperusteiseen sosiaaliturvaan kuulumisesta. Jos vakuutettu vuosittain oleskelee yli kuusi kuukautta kalenterivuodesta ulkomailla, ei hänen katsota asuvan vakituisesti Suomessa.

Matkustajavakuutuksessa vakuutettuina ovat matkustajan hoitoturvan osalta myös vakuutetun mukana matkustavat alle 18-vuotiaat

- omat lapset
- lapsenlapset
- puolison lapset,

vaikka heitä ei merkitä vakuutus kirjiaan.

Vakuutettuina ovat myös vakuutus kirjiaan merkityn täysi-ikäisen henkilön mukana matkustavat hänen kanssaan samassa taloudessa vakinaisesti asuvat alle 18-vuotiaat muut kuin omat lapset.

Samanaikaisesti mukana matkustava alle 18-vuotias henkilö voi olla vakuutettuna kuitenkin vain yhden LähiTapiolan matkustajavakuutuksen perusteella.

Matkatavaravakuutuksessa ovat vakuutettuina vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan vakituisesti ja tosiasiallisesti samassa taloudessa asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituisena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriin merkittyä osoitetta. Vakuutettuina ovat myös muualla kuin vakuutuspaikassa vakituisesti asuvat vakuutuksenottajan tai vakuutetun alaikäiset lapset heidän asuessaan vakuutetun luona ja matkustaessaan vakuutetun kanssa.

2.2 Vakuutetun lähiomaiset

Matkavakuutuksessa vakuutetun lähiomaisella tarkoitetaan seuraavia henkilöitä:

- avio- tai avopuolisoa

- vakuutetun omia ja hänen avio- tai avopuolisonsa lapsia ja lapsenlapsia
- vakuutetun kanssa samassa taloudessa vakinaisesti asuvia muita kuin omia lapsia
- vakuutetun omia ja hänen avio- tai avopuolisonsa vanhempia ja isovanhempia
- sisarusksia ja sisaruspuolia
- miniää ja vävyä
- yhtä matkakumppania, jonka kanssa vakuutettu on kahdestaan varannut matkan
- maatalouslomittajaa
- omaishoitajaa
- enintään yhtä etukäteen matkakohtaisesti ilmoitettua henkilöä
- matkan aikana alle 18-vuotiaasta vastuussa olevaa henkilöä ja hänen lähiomaisiaan, kun alle 18-vuotias on matkalla muun kuin oman perheen kanssa.

Avopuolisolla tarkoitetaan henkilöä, joka elää vakuutetun kanssa avioliitonomaisessa suhteessa ja asuu väestörekisterin mukaan vakuutetun kanssa samassa osoitteessa.

2.3 Korvauksen saaja ja edunsaaja

Korvauksen saajana on vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettu. Kuolemantapauksessa korvauksensaaja on edunsaaja. Edunsaajana ovat omaiset, ellei vakuutuksenottaja ole muuta määrännyt.

Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos ei ole sattunut vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, vakuutetun kuoleman johdosta maksettava vakuutus korvaus ei kuulu vakuutetun kuolinpesään.

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutuksenantajalle.

3 Yleistä korvauksista

3.1 Vakuutusyhtiön oikeus määrätä hoitopaikka

LähiTapiola voi velvoittaa vakuutetun ottamaan yhteyttä vakuutusyhtiöön määrittämällä tavalla ennen vakuutetun menoa tutkimukseen tai hoitoon. LähiTapiolalla on oikeus määrätä, missä vakuutetun tutkimus- ja hoitotoimenpiteet toteutetaan.

Tutkimukset ja hoito voidaan toteuttaa myös etäpalveluita käyttäen, jos se on lääketieteellisesti mahdollista.

3.2 Korvauksen hakeminen

Korvausta on haettava LähiTapiolalta vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja siitä aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen. Myöhässä haetuista kuluista ei makseta korvausta.

Korvauksen hakijan tulee itse maksaa hoitokulut, ellei toisin ole sovittu, ja hakea niistä sairausvakuutuslain mukainen korvausosuus Kelalta. SOS-Internationalin hoitamisessa ulkomaan matkavahingoissa vakuutetun tulee antaa LähiTapiolalle Kela-valtakirja sairausvakuutuslain mukaisten korvausosuuksien hakemiseksi. Jos oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen korvaukseen on menetetty määräjän laiminlyönnin tai muun syyn vuoksi, LähiTapiola vähentää korvauksesta sen osuuden, joka olisi maksettu sairausvakuutuslain perusteella.

Jos vakuutetulla on oikeus saada korvausta hoitokuluista jonkin muun lain kuin sairausvakuutuslain perusteella, kuten työtapaturma- ja ammattitautilain, maatalousryttäjän työtapaturma- ja ammattitautilain, liikennevakuutuslain, perusopetuslain tai potilasvakuutuslain, on korvausta haettava ensin kyseisen lain perusteella. Niistä kuluista, joista ei korvausta ole lain nojalla maksettu, on toimitettava LähiTapiolalle korvauspäätös tai muu vastaava selvitys.

3.3 Korvauksen maksaminen

Korvattavan sairauden ja tapaturman hoidosta vakuutetulle aiheutuneet kulut korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella.

la. Vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutetun hoitoon kohdistuneita kuluja. Hoitokulujen maksamisen edellytyksenä on, että vakuutetulla on voimassa oleva Kela-kortti hoitokulujen syntyessä.

Hoitokuluja korvataan silloin, kun kyse on Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontaviraston (Valviran) hyväksymän lääkärin tai terveydenhuollon muun ammattihenkilön antamasta hoidosta.

Hoitokulujen korvattavuus edellyttää, että tutkimus, hoito, toimenpide ja lääkevalmisteet ovat lääkärin määräämiä ja yleisesti hyväksytyt lääketieteellisen kokemuksen mukaan tarpeellisia ja välttämättömiä sairauden tai tapaturman tutkimiseksi tai hoitamiseksi sekä Suomen terveydenhuollossa yleisesti käytettyjä. Hoitokulujen on oltava kohtuullisia. Jos kulut selvästi ylittävät maan yleisen hintatason, niistä korvataan vain maan yleisen hintatason mukainen osa.

Vakuutuksesta korvataan kohtuulliset kustannukset lääketieteellisistä selvityksistä ja lääkärilausunnoista, jos ne ovat LähiTapiolan korvauskäsittelyä varten pyytämiä.

3.4 Rajoitukset korvauksen maksamiseen

Jos korvattavasta vakuutustapahtumasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet vamman tai sairauden syntyyn tai sen paranemisen pitkittymiseen, maksetaan hoitokuluja ja haittakorvausta siltä osin kuin hoidon tai haitan on lääketieteellisen tietämyksen perusteella katsottava aiheutuneen korvattavasta vakuutustapahtumasta.

Vakuutuksesta ei korvata

- komplikaatioiden aiheuttamia hoitokuluja, haittaa tai kuolemaa silloin kun komplikaatio liittyy tutkimuksiin tai hoitoihin, jotka eivät ole vakuutuksesta korvattavia
- vaihtoehtoisia hoitomuotoja, jotka eivät ole lääketieteellisen hoitoperiaatteissa yleisesti hyväksytyjä ja näytteen perustuvia
- vakuutustapahtumaa, jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallan
- hoidon laiminlyönnistä aiheutuvaa sairauden tai tapaturmavamman pahenemista tai parantumisen pitkittymistä
- hoitokuluja tai niistä perittyjä omavastuita, jos kyseessä on toisesta vakuutusyhtiöstä korvattu vakuutustapahtuma.

Korvausta voidaan Yleisten sopimusehtojen mukaan alentaa, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on törkeällä huolimattomuudellaan ollut aiheuttamassa sairautta, vammaa tai tapaturmaa. Korvaus voidaan jättää maksamatta, jos vakuutettu tai muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman.

4 Vakuutuksen voimassaolo

4.1 Voimassaoloalue ja -aika

Matkavakuutus on voimassa Suomesta alkavilla matkoilla vakuutusopimuksessa sovitun ajan, kuitenkin enintään kolme kuukautta. Vakuutusopimus tulee tehdä aina ennen matkan alkamista. Määräaikainen matkavakuutus tulee voimaan, kun lasku maksetaan viimeistään eräpäivänä. Laskun maksaminen on korvausvastuun alkamisen edellytys.

Vakuutus on voimassa vakuutuskirjaan merkityllä alueella.

Vakuutus ei ole voimassa Pohjoismaiden ulkopuolella asumattomilla seuduilla, kuten aavikolla, viidakossa, erämaassa ja jäätiköllä, kun liikutaan tai oleskellaan yli jalan kuljettavan päivämatkan päässä pysyvistä asutuksesta ja maantieyhteyksistä. Pohjoismaihin ei lueta kuuluvaksi Grönlantia, Pohjoisen jäämeren saaria eikä Huippuvuoria.

4.2 Matkan käsite

Matka alkaa Suomesta vakuutetun kotoa, työpaikalta, opiskelupaikalta tai vapaa-ajan asunnolta ja päättyy johonkin edellä mainituista paikoista.

Suomessa vakuutettu ei ole matkalla

- ollessaan kokonaan tai osin omistamallaan asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla
- ollessaan puolisonsa tai muun samassa taloudessa asuvan henkilön omistamalla tai osin omistamalla asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla

- ollessaan asuntovaunun tai -auton kausipaikalla
- ollessaan asunnolla tai vapaa-ajan asunnolla tai lomaosakkeella, joka on säännöllisesti omassa käytössä. Säännöllisenä pidetään esimerkiksi yli 45 vuorokauden mittaista asunnon tai vapaa-ajan asunnon vuokrasopimusta tai yli kahden viikon mittaista lomaosakkeen osuuden hallintaa vuosittain.
- ollessaan opiskelupaikalla tai työpaikalla
- liikkuaan edellä mainittujen paikkojen välillä matkan pituudesta riippumatta
- jos matkakohde on alle 50 kilometrin etäisyydellä edellä mainituista paikoista.

4.3 Voimassaolo urheilutoiminnassa

Vakuutus on voimassa silloin, kun urheilutoimintaa harrastetaan oman fyysisen kunnon ylläpitämiseksi.

Alle 18-vuotiaalla vakuutetulla vakuutus on voimassa kaikessa urheilutoiminnassa, lukuun ottamatta kohdassa 4.3.2 mainittua ammattiuurheilua.

Lisäksi vakuutus on voimassa esimerkiksi urheiluseuran harjoitusvuorolla ja valmentajan johdolla tapahtuvassa harjoittelussa, jos kyse on muusta kuin kilpailua varten tähtäävästä harjoittelusta.

Jos lisenssin tai vastaavan ottamista edellytetään, ei vakuutus ole voimassa harrasteluonteisessa urheilussa.

4.3.1 Voimassaolon rajoitukset urheilutoiminnassa

18 vuotta täyttäneen vakuutus ei ole voimassa

- kohdassa 4.3.2 mainitussa ammattiuurheilussa
- kohdassa 4.3.3 mainitussa kilpaurheilussa
- kohdassa 4.3.4 mainituissa riskialttiissa urheilulajeissa ja toiminnoissa eikä näihin liittyvien toimintojen kertaluonteisessa kokeilussa.

18 vuotta täyttäneen vakuutus ei ole voimassa erityisesti edellä mainittua urheilutoimintaa varten järjestetyissä harjoituksissa, harjoitusohjelmaan sisältyvässä muussa harjoittelussa eikä lajille ominaisessa harjoittelussa. Muilla lajille ominaisilla harjoituksilla tarkoitetaan sellaisia harjoituksia, jotka ovat varsinaisen lajin oheisharjoituksia ja jotka suoritetaan osana kilpailuihin tai otteluihin valmentautumista.

4.3.2 Ammattiuurheilu

Vakuutus ei ole voimassa ammattiuurheilussa. Ammattiuurheilusta on kyse silloin, kun urheilija harjoittaa urheilua yksilö- tai joukkuelajissa ammattinaan ja urheilemisesta maksetaan palkkaa, muuta vastiketta tai etuutta enemmän kuin urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetussa laissa säädetty rahamäärä tai kun urheilijan on otettava urheilijoiden tapaturma- ja eläketurvassa annetun lain mukainen vakuutus.

4.3.3 Kilpaurheilu

Urheilun katsotaan olevan kilpaurheilua silloin, kun siihen liittyy kilpailu, ottelu tai muu urheilutapahtuma, jonka järjestäjä edellyttää osallistujalta lisenssin, pelipassin tai vastaavan ottamista taikka vastuuvapauslausekkeen allekirjoittamista.

Kilpaurheiluksi katsotaan urheiluliiton tai urheiluseuran järjestämät kilpailut tai ottelut, valmennusohjelman mukaiset harjoitukset sekä lajille ominaiset muut harjoitukset kilpaurheilun tasosta riippumatta.

Valmennusohjelman mukaisilla harjoituksilla tarkoitetaan harjoituksia, jotka suoritetaan laaditun kirjallisen tai suullisen harjoitusohjelman mukaisesti valmentajan valvonnassa tai ilman valvontaa. Lajille ominaisilla muilla harjoituksilla tarkoitetaan harjoituksia, joita suoritetaan varsinaisen lajin oheisharjoitteina, kun ne suoritetaan osana kilpailuihin tai otteluihin valmentautumista.

4.3.4 Riskialttiit urheilulajit ja toiminnot

18 vuotta täyttäneen vakuutus ei ole voimassa riskialttiissa lajeissa eikä lajien kertaluonteisessa kokeilussa.

Riskialttiiksi lajeiksi ja toiminnoiksi katsotaan nämä lajit:

- voimailulajit, kuten painonnosto, voimanosto, kehonrakennus, voimamiesurheilu tai vastaava

- taistelu-, kamppailu-, kontakti- ja itsepuolustuslajit, kuten nyrkkeily, potkunyrkkeily, paini, vapaapaini, judo, karate, miekkailu tai vastaava
- moottoriurheilulajit, kuten ralli, mikroautoilu, motocross tai vastaava
- kiipeilylajit, kuten vuori-, kallio-, jää- tai seinäkiipeily tai vastaava. Rajoitus ei koske seinäkiipeilyä silloin, kun käytetään suoja- ja turvavarusteita.
- ilmailulajit, kuten laskuvarjohyppy, riippuliito, varjoliito, kuumailmapallo lento, parasailing, purjelento, basehyppy, tuulitunneliharjoittelu, ultrakevyellä tai harrasterakenteisella koneella lentäminen tai vastaava
- siipi- ja leijapurjehdus, leijalautailu ja leijahihto
- nopeus- ja syöksylasku, freestylehiihto sekä laskettelu merkittävien rinteiden ulkopuolella
- amerikkalainen tai australialainen jalkapallo tai rugby
- lacrosse
- benjihyppy
- urheilu-, laite- tai vapaasukellus
- roller derby
- alamäkiajo ja -luistelu
- parkour
- valtamerialuepurjehdus tai valtameren ylittäminen veneellä.

4.4 Rikollinen toiminta, ydinvahinko ja sota

Määräaikaisesta matkavakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut

- vakuutetun rikollisesta toiminnasta
- ihmisiä joukoittain vahingoittaneen, ydinreaktioon tai ionisoivaan säteilyyn perustuvan ase- tai laitteen vaikutuksesta
- ydinastuulaissa kuvatussa ydinvahingosta tai ydinreaktioon perustuvan materiaalin, laitteen tai ase- tai laitteiden aiheuttamasta vahingosta riippumatta siitä, missä vahinko on tapahtunut
- sodasta, kapinasta, mellakasta, aseellisesta selkkauksesta tai vastaavasta tai palveluksesta Yhdistyneiden Kansakuntien, Euroopan Unionin tai muun yhteisön organisoimassa rauhan- turvaamistehtävässä tai muussa sotilaallisessa toiminnassa. Jos vakuutettu on aloittanut ulkomaanmatkansa ennen aseellisten toimien alkamista eikä itse ole osallistunut niihin, sovelletaan tätä kohtaa vasta kun 14 vuorokautta on kulunut aseellisten toimien alkamisesta. Jos vakuutettu on itse osallistunut aseellisiin toimiin tai kyseessä on suursota, sovelletaan tätä kohtaa heti. Suursodalla tarkoitetaan kahden tai useamman YK:n turvallisuusneuvoston pysyvän jäsenen välillä sotaa.

5 Vakuutusmaksu

Määräaikaisen matkavakuutuksen maksuun vaikuttavia tekijöitä ovat vakuutetun ikä, asuinpaikka, valitut vakuutusurvat ja niiden laajuus, matkan kohde, omavastuu sekä vakuutuksen kesto. Maksuun vaikuttavat tekijät ovat erilaisia eri vakuutusuravissa.

Matkustajavakuutus

6 Matkustajan hoitoturvasta korvattavat vakuutus tapahtumat ja niiden rajoitukset

6.1 Matkasairaus

Matkasairaus on odottamaton ja äkillinen lääkärinhoitoa vaativa sairaus, jonka yleisen lääketieteellisen kokemuksen mukaan on katsottava saaneen alkunsa matkan aikana turvan voimassa ollessa. Matkasairaudeksi ei katsota sairautta, jonka oireita on ilmennyt ennen matkan alkamista tai jonka tutkimukset tai hoitotoimenpiteet ovat olleet kesken matkalle lähdeettäessä, vaikka sairaus todetaan matkan aikana.

Edellytyksenä matkasairaudesta korvattavuudelle on, että hoitoon on hakeuduttu matkan aikana tai 7 vuorokauden kuluessa matkan päättymisestä. Mikäli kyseessä on tartuntatauti, jonka itämisaika on pidempi kuin 7 vuorokautta, ei määräaikaa sovelleta. Matkasairaudesta hoitokuluja korvataan enintään siihen asti, kun 120 päivää on kulunut lääkärin hoidon alkamisesta.

6.2 Matkasairauteen liittyvät rajoitukset

Korvausta ei makseta, jos matkasairaus on aiheutunut

- suun, hampaiden tai leukanivelen sairaudesta tai myöskään siitä johtuvasta hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymisestä taikka purentaan liittyvästä ongelmasta, vaikka nämä olisivat olleet oireettomia ennen vakuutustapahtumaa
- vakuutetun itsemurhayrityksestä
- vakuutetun käyttämästä lääkeaineesta, alkoholista tai muusta huumaavasta aineesta.

Matkasairautena ei korvata vakuutustapahtumaa, joka on aiheutunut leikkaus-, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen yhteydessä, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan matkasairaudesta hoitamiseksi.

6.3 Matkatapaturma

Matkatapaturmalla tarkoitetaan matkalla sattunutta äkillistä tapahtumaa, joka sattuu turvan voimassa ollessa, johtuu ulkoisesta syystä ja aiheuttaa vakuutetulle ruumiinvamman hänen sitä tahtomatta.

Matkatapaturmana korvataan myös vakuutetun tahtomatta sattunut hukkuminen, kaasumyrkytys, lämpöhalvaus, auringonpistos, paleltuminen, vakuutetun erehdyksessä nauttiman aineen aiheuttama myrkytys sekä paineen huomattavasta vaihtelusta aiheutunut vamma.

Lisäksi matkatapaturman hoitoturvasta korvataan yksittäisen, äkillisen liikkeen tai kuormittavan voimanponnistuksen aiheuttama lihaksen tai jänteen venähdysvamma, jonka pääasiallisena syynä ei ole ollut vakuutetun sairaus tai ruumiinvika. Korvauksen edellytyksenä on, että lääkärinhoito aloitetaan 14 vuorokauden kuluessa vakuutustapahtumasta. Korvausta maksetaan enintään kuuden viikon ajalta venähdysvammaan syntymisestä. Äkillisen liikkeen tai kuormittavan voimanponnistuksen aiheuttaman venähdysvammaan hoitokuluina ei korvata fysioterapiaa, magneettitutkimusta eikä leikkaustoimenpiteitä.

Matkatapaturman hoitokulut korvataan enintään siihen asti, kun kolme vuotta on kulunut tapaturmasta.

6.4 Matkatapaturmaan liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- vammaa tai kuolemaa, joka on aiheutunut vakuutetun sairaudesta, ruumiinvasta tai näiden aiheuttamasta vakuutustapahtumasta
- leikkaus-, hoito- tai muun lääkinällisen toimenpiteen yhteydessä aiheutunutta vammaa tai kuolemaa, ellei toimenpidettä ole suoritettu tästä vakuutuksesta korvattavan vamman hoitamiseksi
- myrkytystä, joka johtuu ravinnoksi nautitusta aineesta tai vakuutetun käyttämästä lääkeaineesta, alkoholista tai muusta huumaavasta aineesta
- akillesjänteen tai olkapään kiertäjälavosimen repeämää, hauksen pitkän jänteen repeämää tai nivelten toistuvaa sijoiltaanmenoa eikä nikamavälilevyn, vatsan tai nivusalueen tyrää, ellei vamma ole aiheutunut tapaturmasta, jossa tervekin kudos vaurioituisi
- vammaa, joka on aiheutunut puremisesta hampaalle, leukaniveliin tai hampasproteesille, vaikka vahinkoon olisi vaikuttanut ulkopuolinen tekijä
- suun, hampaiden tai leukanivelen sairautta tai myöskään siitä johtuvaa hampaiston tai hampaiden kiinnityskudosten heikentymistä taikka purentaan liittyvää ongelmaa, vaikka nämä olisivat olleet oireettomia ennen tapaturmaa
- matkatapaturmasta riippumatonta sairautta, vammaa, vikaa tai tuki- ja liikuntaelimestön rappeutumista, vaikka se olisi ollut oireeton ennen tapaturmaa
- kustannuksia tapaturman psyykkisistä seurauksista
- tartuntatauti, sairautta tai kuolemaa, joka on aiheutunut punkin, hyönteisen tai vastaavan pistosta tai puremasta
- vakuutetun itsemurhayritystä tai itsemurhaa

- pahoinpitelyn tai toisen henkilön tahallaan aiheuttamia vammoja, ellei asiasta ole tehty rikosilmoitusta ja ellei poliisitutkinta tai tuomioistuinkäsittely osoita vakuutettua syyttömäksi osapuoleksi ja ellei vakuutettu vaadi tiedossa olevalle vastaapuolelle rangaistusta teosta.

6.5 Muut korvattavat vakuutustapahtumat

6.5.1 Ennen matkaa olemassa olleen sairauden äkillinen paheneminen

Korvausta maksetaan myös hoitokuluista, jotka ovat aiheutuneet jo ennen matkaa olleen sairauden tai vamman äkillisestä ja odottamattomasta pahenemisesta tai tilan muutoksesta. Odottamattomuutta arvioidaan lääketieteellisin perustein. Näissä tapauksissa korvataan ainoastaan akuutti, ensiapuluonteinen, matkakohteessa annettu yhtäjaksoinen hoito, kuitenkin enintään 10 päivän ajalta hoidon alkamisesta. Muita vakuutusehdoissa mainittuja kuluja ei korvata, kuten kotiinkuljetuskustannuksia. Sairauden tai vamman odottamattomana pahenemisena ei pidetä sellaisen sairauden tai vamman pahenemista, jonka tutkimukset tai hoitotoimenpiteet ovat olleet kesken matkalle lähdettäessä.

6.5.2 Kuolema matkan aikana

Jos vakuutettu kuolee matkan aikana turvan voimassa ollessa, korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella vainajan kohtuulliset kotiinkuljetuskustannukset tai vainajan hautaamisesta aiheutuvat kohtuulliset ja välttämättömät hautauskustannukset ulkomailla.

7 Matkustajan hoitoturva

7.1 Matkustajan hoitoturvasta korvattavat kustannukset

Vakuutetulle sattuneen korvattavan vakuutustapahtuman hoidosta aiheutuneita kohtuullisia kuluja korvataan alkuperäisen laskun tai tositteen perusteella.

LähiTapiola voi edellyttää, että vakuutettu kuljetetaan yhtiön kustannuksella Suomeen hoitoon tai siirretään toiseen hoitolaitokseen, jos hoito muodostuisi Suomen vastaavanlaiseen hoitoon nähden merkittävästi kalliimmaksi. Jos vakuutettu ei suostu siirtoon, korvataan hoitokuluista vain se osa, joka vastaa kustannuksia toisessa hoitolaitoksessa tai kuljetusta Suomeen ja hoitoa Suomessa.

7.1.1 Hoitokulut

Hoitokuluina korvataan

- tutkimusten, hoitojen ja toimenpiteiden kohtuulliset kustannukset, kun ne ovat lääkärin, hammaslääkärin tai terveydenhuollon muun ammattihenkilön suorittamia
- lääkevalmisteet, jotka ovat apteekissa myytävänä viranomaisen antaman luvan perusteella
- sairaalan hoitopäivämaksut
- matkatapaturman aiheuttaman vamman hoidon kannalta välttämättömän lääkärin määräämän fysioterapian kohtuulliset kustannukset kutakin tapaturmaa kohden enintään viisi hoitokertaa.

7.1.2 Matkakulut

Hoitokuluina korvataan

- lääkärin, hammaslääkärin tai terveydenhuollon muun ammattihenkilön suorittamiin tutkimuksiin, hoitoihin tai toimenpiteisiin liittyvät välttämättömät ja kohtuulliset matkakulut matkakohteessa. Mikäli matka on tehty yksityisautolla tai vuokra-autolla, määräytyy korvaus Kelan soveltaman kilometrikorvauksen mukaan.

7.1.3 Sairaankuljetus

Hoitokuluina korvataan

- kohtuulliset kustannukset LähiTapiolan etukäteen hyväksymästä sairaankuljetuksesta kotimaahan ja matkan aikana lääketieteellisin perustein välttämättä tarvittavasta saattajasta. Sairaankuljetus korvataan, kun vakuutetulla on vakava matkasairaus tai –tapaturma, joka on senlaatuinen, että vakuutettu on saanut lääkärinhoitoa matkakohteessa ja että vakuutetun hoito lääketieteellisin perustein pakottavasti vaatii kotiintuloon.

7.1.4 Kosmeettinen ja plastiikkakirurginen hoito

Hoitokuluina korvataan

- LähiTapiolan etukäteen hyväksymän, matkatapaturmavamman vaatiman kosmeettisen tai plastiikkakirurgisen hoidon kustannukset.

7.1.5 Muut korvattavat kulut

Hoitokuluina korvataan

- sidetarpeet ja haavasidokset
- ensiapuluonteiset hoitokulut matkakohteessa, jotka ovat aiheutuneet ennen raskausviikkoa 29 tavanomaisen raskauden-tilan kulusta poikkeavasta äkillisestä ja odottamattomasta muutoksesta, joka vaatii välitöntä hoitoa. Näitä hoitokuluja korvataan matkakohteessa enintään 10 päivän ajalta hoidon alkamisesta. Muita kustannuksia ei korvata.
- välttämättömät, ulkomaanmatkan aikana LähiTapiolaan soite-ut matkatapaturmaan tai matkasairauteen liittyvät puhelin-kulut 100 euroon asti.

7.1.6 Apuvälineet, silmälasit, kuulokojeet

Hoitokuluina korvataan

- väli aikaisten, kävelyyn välttämättömien lääkinnällisten apuvälineiden vuokrauskustannukset enintään kahden kuukauden ajalta leikkaushoidosta tai kipsaushoidon tai siihen rinnastettavan hoidon alkamisesta
- matkatapaturmavamman vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki. Tuen tulee olla vamman hoidon kannalta tarpeellinen ja välttämätön.
- näkökykyä heikentäneen matkatapaturmavamman vuoksi määrätyt ensimmäiset silmälasit
- vakuutetun käytössä olleiden ja lääkärinhoitoa vaatineen matkatapaturman yhteydessä rikkoutuneiden silmälasien, kuulokojeen, irtohammasproteesin ja turvakypärän korjauskustannukset tai rikkoutuneita vastaavien jälleenhankintakustannukset. Korjaus tai jälleenhankinta on tehtävä kahden kuukauden kuluessa tapaturmasta. Korvauksia maksetaan enintään 500 euroa tapaturmaa kohden.

7.1.7 Hammasvammat

Hoitokuluina korvataan

- matkatapaturman aiheuttaman hammasvamman hoitokuluista tarpeelliset hammaslääkärin antaman tai määräämän hoidon tai tutkimuksen kustannukset.

Ulkomailla annetusta hoidosta korvataan tapaturman hoitokuluina

- vain matkakohteessa annettu välttämättömän ensiapuhoito ja siitä aiheutuneet hoitokustannukset. Ensiapuluonteisella hoidolla tarkoitetaan esimerkiksi juurihoidon aloitusta, hampaan paikkausta tai poistoa.
- jatkohoito, kun hoidon antaminen ulkomailla on lääketieteellisesti arvioituna välttämätöntä.

7.1.8 Äkillinen hammassärky ja puremisesta hampaalle aiheutunut vamma

Tapaturman hoitokuluina korvataan

- ulkomaanmatkalla puremisesta aiheutuneesta lohkeamasta hampaalle, hammasproteesille tai vammasta leukaniveliin aiheutuneita hoitokustannuksia
- ulkomaanmatkalla alkaneen äkillisen hammassärkyyn välttämättömästä ensiapuhoidosta aiheutuneet hoitokustannukset.

Hoitokuluja korvataan matkakuluineen yhteensä enintään 120 euroon asti. Korvattavuuden edellytyksenä on, että äkillinen hammas-särky tai puremisesta hampaalle aiheutunut vamma on aiheutunut matkalla ja että hoito on annettu matkan aikana tai seitsemän vuorokauden sisällä matkan päättymisestä kotimaassa.

Hammasvamman ja äkillisen hammassärkyyn ensiapuluonteisella hoidolla tarkoitetaan esimerkiksi märkäpesäkkeen avaamista, juurihoidon aloitusta, hampaan paikkausta tai poistoa.

7.2 Matkustajan hoitoturvan rajoitukset

7.2.1 Hoitokulut

Hoitokuluina ei korvata

- perusvoiteita, ravintovalmisteita, vitamiineja, hivenaineita, kivennäisaineita, rohdosvalmisteita, luontaistuotteita tai homeopaattisia tai antroposofisia valmisteita tai vastaavia eikä näiden antamisesta aiheutuneita hoitokuluja, vaikka valmisteet olisivat lääkärin määräämiä
- vitamiini- tai hivenainetutkimuksia taikka niihin rinnastettavia muita tutkimuksia, vaikka ne olisivat lääkärin määräämiä
- vaihtoehtoisia tutkimus- ja hoitomuotoja, jotka eivät ole lääketieteen hoitoperiaatteissa yleisesti hyväksytyjä
- ensisijaisesti elämänlaatua parantavan lääkkeen tai hoidon kustannuksia, joita käytetään esim. lievittämään kaljuuntumisen tai muiden fysiologisten muutosten haittavaikutuksia.

7.2.2 Muut hoidot

Hoitokuluina ei korvata

- fysioterapeutin, jalkaterapeutin, kiropäätin, osteopaatin, naprapaatin, hierojan tai niihin rinnastettavan terveydenhuoltoalan ammattihenkilön suorittamaa tutkimusta tai antamaa hoitoa, paitsi Matkustajan hoitoturvan korvattavissa kuluissa mainitut
- puhe-, psyko-, ravitsemus- tai toimintaterapiasta tai neuropsykologisesta kuntoutuksesta taikka muusta niihin verrattavasta terapiasta, hoidosta tai kuntoutuksesta aiheutuvia kustannuksia.
- kustannuksia, jotka aiheutuvat oleskelusta kylpylässä taikka luontais- tai vastaavissa hoitolaitoksissa
- kustannuksia, jotka aiheutuvat asumisesta tai oleskelusta palvelulaitoksessa tai kuntoutuspalveluja tuottavassa laitoksessa, vaikka yksikön toimintaan sisältyisi terveydenhuoltopalveluita
- kustannuksia julkisessa terveydenhuollossa annettavasta kuntoutushoidosta.

7.2.3 Suun ja hampaiden hoito

Hoitokuluina ei korvata

- hammassairauden, hampaiden tai purentaelinten hoitoa tai tutkimusta, vaikka hammas- tai purentaelinten sairaus on aiheuttanut oireita muualla kuin hampaistossa, paitsi Matkustajan hoitoturvan korvattavissa kuluissa mainitut.

7.2.4 Päihteet ja riippuvuudet

Hoitokuluina ei korvata

- huumausaineen, alkoholin, lääkeaineen, nikotiinin tai muun aineen käytön aiheuttaman riippuvuuden tai sairauden tutkimuksesta tai hoidosta aiheutuvia kustannuksia
- muun riippuvuuden, kuten peli- tai someaddiktion, tutkimuksesta tai hoidosta aiheutuvia kustannuksia.

7.2.5 Raskaus

Hoitokuluina ei korvata

- raskauden ehkäisystä, raskauden keskeyttämisestä taikka lapsettomuuden tutkimuksesta tai hoidosta tai niihin liittyvistä komplikaatioista aiheutuvia kustannuksia
- raskauden tilasta, synnytyksestä taikka keskenmenosta tai niihin liittyvistä komplikaatioista aiheutuvia kustannuksia, ellei kyseessä ole äkillinen, odottamaton ja välitöntä hoitoa vaativa raskauden tilan muutos matkan aikana. Hoitokuluina korvataan kuitenkin ensiapuluonteiset hoitokulut matkakohteessa, jotka ovat aiheutuneet ennen raskausviikkoa 29 tavanomaisen raskauden tilan kulusta poikkeavasta äkillisestä ja odottamattomasta muutoksesta, joka vaatii välitöntä hoitoa. Näitä hoitokuluja korvataan matkakohteessa enintään 10 päivän ajalta hoidon alkamisesta.

7.2.6 Muut rajoitukset

Hoitokuluina ei korvata

- matkatapaturman yhteydessä kadonneiden henkilökohtaisten apuvälineiden, kuten hammasproteesien, kuulokojeiden tai silmälasien ja piilolinssien hankintakustannuksia

- tekojäseniä, lääkinnällisiä välineitä tai muita apuvälineitä, paitsi korvattavissa hoitokuluissa mainittu matkatapaturmavamman vuoksi määrätty ensimmäinen ortopedinen tuki
- välillisiä kustannuksia, kuten ansionmenetystä, ateria- tai tulkkauskuuluja, vaatteita, varusteita, kodinhoitokustannuksia
- liikennevälineen tai eläimen kuljetuskustannuksia taikka saat-tajan matka- ja majoituskuluja
- muita kustannuksia, joita ei ole mainittu korvattavissa hoitokuluissa.

8 Matkan peruuntumisturva

8.1 Matkan peruuntumisena korvattavat vakuutustapahtumat

Matkan peruuntumisella tarkoitetaan Suomesta matkalle lähdön estymistä.

Matkan peruuntuminen korvataan, jos se on aiheutunut

- vakuutetun tai vakuutetun lähiomaisen äkillisestä ja odottamattomasta sairastumisesta tai vakavasta tapaturmasta tai kuolemasta, joka pakottavasti estää matkalle lähdön (lähiomaiset on määritelty kohdassa 2.2)
- ennen matkan varaamista olleen sairauden äkillisestä ja odottamattomasta pahenemisesta, joka pakottavasti estää matkalle lähdön. Odottamattomana ei pidetä sellaisen sairauden pahenemista, jonka tutkimukset tai hoidot ovat olleet kesken matkaa varatessa.
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneesta odottamattomasta ja merkittävästä aineellisesta vahingosta.

Matkan peruuntuminen korvataan, jos jokin edellä mainittu syy on pakottavasti estänyt vakuutetun matkalle lähdön.

Pakottavuus arvioidaan sairauden tai tapaturman osalta lääketieteellisin perustein. Omaisuusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla vahingon rajoittamiseksi.

Lähiomaisen sairastumisen tai tapaturman osalta pakottavuus on olemassa, jos sairastunut tai vammautunut lähiomainen on samassa taloudessa asuva perheenjäsen, joka olisi lähdössä mukaan matkalle tai jos vakuutetun läsnäolo sairastuneen tai vammautuneen luona on välttämätöntä sairastuneen tai vammautuneen hoitamiseksi tai jos sairastunut tai vammautunut henkilö on hengenvaarallisessa tilassa.

8.2 Rajoitukset

Jos korvattavasta vakuutustapahtumasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet matkan peruuntumiseen tai kustannusten syntymiseen, maksetaan korvausta vain siltä osin kuin vakuutustapahtuman ja kustannusten on katsottava aiheutuneen yksinomaan vakuutusehdoissa mainitusta korvattavasta vakuutustapahtuman syystä.

Matkan peruuntumisen syyn ilmettyä tulee matka tai muu palvelu perua matkanjärjestäjälle tai palveluntarjoajalle välittömästi. Jos matkaa ei peruta, korvataan peruuntumisturvasta enintään se vakuutetun osuus kuluista, joka lain tai matkanjärjestäjän tai muun palveluntarjoajan ehtojen mukaan olisi jäänyt vakuutetun vastuulle, jos matka olisi peruttu.

Matkan peruuntumisturvasta ei korvata matkan peruuntumista, jos

- turva on otettu ja maksettu myöhemmin kuin kolme vuorokautta ennen matkan alkamista,
- peruuntumisen syy on ilmennyt ennen turvan alkamista, ottamista, maksamista tai matkan varaamista,
- peruuntumisen syynä on vakuutetun pelko sairauden tartuntavaarasta tai muu pelkotila tai
- peruuntumisen syynä oleva äkillinen sairastuminen tai sairauden paheneminen on aiheutunut lääkeaineen väärinkäytöstä tai alkoholin tai huumaavan aineen käytöstä.

8.3 Matkan peruuntumisturvan korvaukset

Peruuntumisesta korvataan se osuus etukäteen maksetusta matkan hinnasta, jota matkanjärjestäjä tai muu palveluntarjoaja ei lain, matkaehtojen tai muiden ehtojensa mukaan ole velvollinen

palauttamaan. Korvausta maksetaan enintään 5 000 euroa matkaa ja vakuutettua kohden.

Jos alkuperäinen matka peruuntuu tässä ehtokohdassa mainittua korvattavasta syystä, voidaan Matkan peruuntumisturvasta vaihtoehtoisesti korvata matkan siirtämisestä toiseen ajankohtaan aiheutuneet kulut. Matkan siirtämisen korvaus ei voi olla suurempi kuin se korvaus, johon vakuutettu olisi oikeutettu matkan kokonaan peruuntuessa.

Kuluina ei korvata

- lento-, majoitus- tai muiden vastaavien pisteiden tai hyvitysten euromääräistä menetystä
- palkintomatkojen menetystä.

9 Matkan keskeytymisturva

9.1 Matkan keskeytymisenä korvattavat vakuutustapahtumat

Matkan keskeytymisellä tarkoitetaan sitä, että Suomesta alkanut matka muuttuu pakottavasti

- vakuutetun sellaisen vakavan matkasairauden tai matkatapaturman vuoksi, jonka hoitokulut ovat korvattavia matkustajavakuutuksesta
- vakuutetun mukana matkustavan, vakuutusehdoissa kohdassa 2.2 määritellyn lähiomaisen äkillisen ja odottamattoman vakavan matkasairauden, matkatapaturman tai kuoleman vuoksi
- vakuutetun vakuutusehdoissa kohdassa 2.2 määritellyn muun kuin mukana matkustavan lähiomaisen äkillisen ja odottamattoman vakavan sairauden, tapaturman tai kuoleman vuoksi
- vakuutetun Suomessa olevaan omaisuuteen kohdistuneen odottamattoman ja merkittävän aineellisen vahingon vuoksi. Omaisuusvahingoissa pakottavuus on olemassa, jos vahinko edellyttää vakuutetun läsnäoloa vahinkopaikalla vahingon rajoittamiseksi.

Keskeytymisen syy on täytynyt ilmetä matkan alkamisen jälkeen. Matkan keskeytyminen korvataan, jos jokin edellä mainittu syy on pakottavasti aiheuttanut matkan keskeytymisen. Pakottavuus arvioidaan tapaturman ja sairauden osalta lääketieteellisin perustein.

Vakuutetun matkasairauden tai tapaturman vuoksi aiheutuva ennenaikainen matkalta paluu korvataan vain, jos matkasairaus tai tapaturma on senlaatuinen, että vakuutettu on saanut lääkärin hoitoa matkakohteessa ja että vakuutetun hoito lääketieteellisin perustein vaatii kotiinpaluun ja että LähiTapiola on hyväksynyt ennenaikaisen matkalta kotiin paluun. Jos matkakohteeseen suunniteltua pidemmäksi ajaksi jääminen korvataan, on kotiinpaluun tapahduttava välittömästi sen jälkeen, kun matkakohteeseen jäämiselle ei enää ole lääketieteellisin perustein pakottavaa syytä.

9.2 Matkan keskeytymisturvan korvaukset

Korvauksena maksetaan

- vakuutetun paluusta takaisin kotipaikkakunnalle tai matkan jatkamisesta alkuperäisen matkasuunnitelman mukaisesti aiheutuvat välttämättömät ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset
- LähiTapiolan hyväksymät kohtuulliset matkakustannukset uudesta menomatkasta matkakohteeseen, jos tämä on vakuutuksen voimassaoloaikana välttämätön opintojen tai työsuhteen jatkumisen vuoksi
- vakuutetun etukäteen maksamat, matkan aikana käyttämättä jääneet palvelut, retket ja vastaavat kohteessa, lukuun ottamatta käyttämättä jääneitä majoituksia ja lentoja. Edellä mainittuja palveluita korvataan enintään 1 000 euroon asti vakuutettua kohden. Korvausta maksetaan vain siltä osin kuin vakuutettu ei ole saanut hyvitystä matkanjärjestäjältä tai palveluntuottajalta.
- mukana matkustavalle huoltajalle matkan keskeytymisestä aiheutuvat ylimääräiset matka- ja majoituskustannukset, jos vakuutettu on alle 18-vuotias ja jos matkan keskeytyminen on aiheutunut vakuutetun vakavasta matkasairaudesta tai -tapaturmasta
- LähiTapiolan etukäteen hyväksymät yhden lähiomaisen välittömät matka- ja majoituskustannukset vakuutetun luokse ja takaisin tai yhdelle kanssamatkustajalle lisämatka- ja majoitus-

kustannukset, mikäli vakuutettu on hengenvaarallisessa tilassa eikä häntä voida kuljettaa kotimaahan. Lisämajoituskuluja korvataan vain siltä ajalta, kun vakuutettu on hengenvaarallisessa tilassa, kuitenkin enintään 2 viikon ajalta. Vakuutetun hengenvaarallinen tila arvioidaan lääketieteellisin perustein.

- korvaus menetetyistä matkapäivistä, jos vakuutetun matka on keskeytynyt vakuutetun ennenaikaisen matkalta paluun tai vakuutetun yhtäjaksoisesti yli vuorokauden kestävänsä sairaalahoidon vuoksi. Korvausta maksetaan 50 euroa jokaiselta vakuutetun menettämältä matkapäivältä, enintään kuitenkin 45 vuorokaudelta. Korvauksen määrä voi olla korkeintaan ennen matkaa maksetun matkan hinta. Korvaus menetetyistä matkapäivistä maksetaan myös mukana matkustavalle huoltajalle, jos sairaalahoitoon joutunut on alle 18-vuotias.

Menetetty matkapäivät lasketaan matkan alkamishetkestä täysin 24 tunnin ajanjaksoina sairaalahoidon alkamisesta tai matkan keskeytymisestä siihen saakka, jolloin sairaalahoido päättyi tai enintään siihen asti, jolloin matkan piti päättyä. Jos viimeinen näin laskettu täysi ajanjakso on yli 12 tuntia, lasketaan myös tämä yhdeksi päiväksi.

Korvauksena ei makseta välillisiä kustannuksia, kuten ansionmenetystä, ateria- tai tulkkauskuuluja tai vaatteita, varusteita taikka saatajan matka- ja majoituskuluja. Korvauksena ei makseta myöskään liikennevälineen kotiinkuljetuksesta aiheutuneita kustannuksia.

10 Matkan myöhästymisturva

10.1 Matkan myöhästymisenä korvattavat vakuutustapahtumat

Matkalta myöhästymisellä tarkoitetaan sitä, että vakuutettu ei ehdi alkuperäisen matkasuunnitelmansa mukaisesti etukäteen varatulle lento-, laiva-, juna- tai linja-autojatkoyhteydelle tämän jatkoyhteyden alkamispaikkaan meno- tai paluumatkalla.

Myöhästymisen korvataan, kun vakuutetun käyttämä yleinen kuluneuvo tai moottoriajoneuvo, jolla vakuutettu on aikonut tulla tai jolla hän on ollut tulossa edellä mainittuun paikkaan, viipty matkalla luonnonmullistuksen, sääesteen, teknisen vian, rikollisen teon, liikenneonnettomuuden tai viranomaisen toimenpiteen vuoksi.

Vakuutuksesta korvataan myöhästymisen vain, jos vakuutettu on varannut riittävästi aikaa ehtiäkseen siihen paikkaan, josta jatkoyhteys alkaa, ottaen huomioon vallinneet olosuhteet ennen matkan alkua sekä matkanjärjestäjien, liikenneyhtiön, lentokentän tai viranomaisen määräykset.

10.2 Matkan myöhästymisturvan korvaukset

Myöhästymisen vuoksi maksetaan tarpeellisia ylimääräisiä matka- ja majoituskuluja, jotka johtuvat matkan jatkamisesta muulla vastaavalla kuljetusyhteydellä alkuperäiseen määränpähän tai takaisin Suomeen matkan päättymispaikalle vakuutetun alkuperäisen matkasuunnitelman mukaisesti. Korvausta myöhästymisestä maksetaan enintään 2 000 euroa matkaa ja vakuutettua kohden.

Jos vakuutetulla ulkomaan matkalla korvattavan myöhästymisen syy on vuoksi uhkaa tapahtua jatkoyhteydeltä myöhästymisen, korvataan Matkan myöhästymisturvasta kohtuullisia matkakuuluja myöhästymisen estämiseksi siten, että vakuutettu voi jatkaa alkanutta matkaa alkuperäisellä jatkoyhteydellä. Jos kuljetusyhtiö järjestää korvaavan kuljetuksen riittävän nopeasti jatkoyhteydelle ehtimiseksi, ei tässä tilanteessa korvata vakuutetun itse järjestämää kuljetusta. Jos myöhästymisen estämiseksi on korvattu matkakuluja, vähennetään tämä korvaus mahdollisesta saman myöhästymisen syy vuoksi aiheutuneen myöhästymisen korvauksen 2 000 euron vakuutusmäärästä.

Jos vakuutettu ei korvattavan myöhästymisen vuoksi voi lainkaan jatkaa matkaansa, korvauksena maksetaan kohdan 9.2 mukaan laskettu korvaus menetetyistä matkapäivistä.

Myöhästymisen vuoksi maksettavista korvauksista vähennetään maksuhyvitys tai korvaus, jonka vakuutettu on oikeutettu saamaan kuljetusyhtiöltä tai matkanjärjestäjältä.

Korvauksena ei makseta välillisiä kustannuksia, kuten ansionmenetystä, ateria- ja puhelin- tai tulkkauskuuluja tai vaatteita ja välttämättömyystarvikkeita.

Jos korvattavasta vakuutustapahtumasta riippumattomat seikat ovat olennaisesti vaikuttaneet matkan myöhästymiseen tai kustannusten syntyymiseen, maksetaan korvausta vain siltä osin kuin vakuutustapahtuman ja kustannusten on katsottava aiheutuneen yksinomaan vakuutusehdoissa mainitusta korvattavasta vakuutus-tapahtuman syystä.

11 Tapaturmainen pysyvä haitta

11.1 Pysyvän haitan määritelmä

Pysyvällä haitalla tarkoitetaan lääketieteellisesti arvioitua yleistä pysyvää haittaa, joka matkatapaturmasta aiheutuu vakuutetulle. Pysyvää haittaa määritettäessä huomioidaan ainoastaan matkatapaturmasta aiheutuneen vamman laatu ja siitä aiheutuva toiminnallinen haitta, ei vammautuneen yksilöllisiä olosuhteita, kuten ammattia tai harrastuksia. Pysyvää haittaa määritettäessä ei huomioida vakuutetun niitä vikoja tai sairauksia, jotka eivät johdu tästä korvattavasta tapaturmasta.

Pysyvän haitan suuruus määritetään vahinkohetkellä voimassa olleen valtioneuvoston antaman työtapaturma- ja ammattitautilakiin perustuvan haittaluokitusasetuksen mukaisesti. Haittaluokituksessa vammat on jaettu vaikeusasteen mukaisiin haittaluokkiin 1–20. Haittaluokka yksi vastaa viiden prosentin lääketieteellistä haittaa ja seuraavat luokat kukin viisi prosenttiyksikköä korkeampaa haittaa. Haittaluokka 20 vastaa täyttä 100 prosentin haittaa.

11.2 Pysyvän haitan korvaus

Pysyvän haitan korvaus maksetaan, kun haitta on muodostunut pysyväksi, kuitenkin aikaisintaan vuoden kuluttua tapaturmasta. Korvausta ei makseta pysyvistä haitasta, joka ilmenee vasta kolmen vuoden kuluttua tapaturmasta tai myöhemmin. Korvauksena maksetaan pysyvän haitan haittaluokkaa vastaava osa tapaturman sattumishetkellä voimassa olevasta vakuutusmäärästä.

Jos haittaluokka vamman pahentumisen vuoksi muuttuu ennen kuin kolme vuotta on kulunut siitä, kun haitta on voitu arvioida pysyväksi, lisäkorvauksena maksetaan haittaluokkien erotusta vastaava määrä. Myöhemmin korvauksen määrää ei vamman pahentumisen johdosta tarkisteta.

Tapaturmaisen pysyvän haitan korvauksessa korvauksensaajana on vakuutettu.

12 Tapaturmainen kuolema

Oikeus korvaukseen syntyy, kun vakuutettu kuolee turvan voimassaoloaikana sattuneen korvattavan matkatapaturman vuoksi. Matkatapaturman aiheuttamasta kuolemasta maksetaan edunsaajille tapaturman sattumishetkellä voimassa ollut vakuutusmäärä, jos kuoleman välittömänä synä on korvattava tapaturma. Kuolemaa ei katsota tapaturman aiheuttamaksi, jos se on aiheutunut tapaturman hoidon seurauksena tulleesta sairaudesta tai muusta tapaturmavammasta riippumattomasta tekijästä, tai kuolemaan on olennaisesti myötävaikuttanut tapaturmasta riippumaton tekijä tai sairaus.

Kuolemantapauskorvausta ei makseta, jos vakuutettu kuolee sen jälkeen, kun kolme vuotta on kulunut korvattavasta tapaturmasta.

Matkatavaravakuutus

13 Matkatavaravakuutuksen kohteet ja niiden rajoitukset

13.1 Vakuutettu omaisuus ja enimmäiskorvausmäärät

Vakuutettuna on vakuutetun matkalle mukaansa ottama omaisuus ja matkalla hankittu koti-irtaimistoon rinnastettava omaisuus sekä passi ja matkaliput.

Matkatavarat ovat vakuutettuna yhteensä enintään vakuutuskirjaan merkittyyn enimmäiskorvausmäärään saakka matkaa kohden. Tämä enimmäiskorvausmäärä sisältää myös moottoriajoneuvossa, matkailu- tai muussa perävaunussa, veneessä tai teltassa olevat matkatavarat.

Rahat ja maksuvälineet sisältyvät matkatavaroihin 500 euroon asti.

Kosmetiikka ja siihen rinnastettavat tuotteet ovat vakuutettuna enintään 200 euroon asti.

13.2 Matkatavaravakuutuksen rajoitukset

Matkatavaravakuutuksessa ei ole vakuutettuna

- moottoriajoneuvot, moottorikäyttöiset kulkuvälineet, vesikulku-neuvot tai niiden osat, varusteet taikka niihin kiinni liitettävät vaunut, työkoneet tai laitteet
- hammasproteesit tai muut henkilökohtaiset apuvälineet silmä-laseja lukuun ottamatta
- matkan aikana vuokrattu tai lainattu omaisuus
- ansiotyövälineet
- tietovälineisiin sisältyvät tiedot, tiedostot tai ohjelmat
- kauppatavarat, tavaränäytteet, mainosmateriaali, valokuvat ja piirustukset
- tutkielmat, opinnäytteet, käsikirjoitukset tai muut vastaavat asiakirjat
- muuttotavarat, huonekalut tai erillisenä rahtina toimitettu omaisuus
- omaisuus, jonka hallussapito tai käyttäminen on voimassaolevan lainsäädännön vastaista
- eläimet tai kasvit.

13.3 Korvattavat vakuutustapahtumat

13.3.1 Äkilliset ja ennalta arvaamattomat esinevahingot

Matkatavaravakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana matkatavaralle äkillisestä ja ennalta arvaamattomasta vakuutustapahtumasta aiheutunut suoranainen esinevahinko.

13.3.2 Matkatavaroiden myöhästyminen

Kun matkatavarat on luovutettu ulkomaanmatkalla kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun ja ne tulevat perille ulkomaan matkakohteeseen vähintään 4 tuntia vakuutetun jälkeen, korvataan välttämättömyystarvikkeiden hankintakustannuksia yhteensä enintään 2 000 euroa vakuutustapahtumaa kohti, kuitenkin enintään vakuutuskirjassa mainittu vakuutusmäärä matkaa kohden.

Välttämättömyystarvikkeella tarkoitetaan myöhästynyttä omaisuutta vastaavaa ja sen tilalle hankittua tai vuokrattua omaisuutta, kuten esim. vaihtovaatteita, hygienia- ja puhdistusvälineitä ja matkarattaita. Välttämättömyystarvikkeita eivät ole esimerkiksi kannettavat tietokoneet, korut, kellot, optiset ja elektroniset laitteet ja vastaavat.

Kustannukset korvataan tositteita vastaan.

Vakuutuksesta korvataan myös

- matkatavaran etsimisestä aiheutuneet kustannukset, jos kadonnut matkatavara on luovutettu kuljetusliikkeen, liikenneyrityksen tai matkanjärjestäjän haltuun
- passin, viisumin tai matkalippujen uusimisesta matkan aikana aiheutuneet ylimääräiset matka-, majoitus- ja puhelinkustannukset.

Edellä mainittuja kustannuksia korvataan enintään 500 euroon asti korvattavaa vakuutustapahtumaa kohti. Vakuutuksesta ei korvata ruokailukustannuksia.

13.3.3 Korvauksen rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata

- matkatavaran katoamista, unohtamista tai niiden seurauksena aiheutuvaa vahinkoa
- varkausvahinkoa, kun tapahtumapaikkaa tai -aikaa ei voida määritellä
- moottoriajoneuvosta, matkailu- tai muusta perävaunusta, veneestä tai teltasta varastettua rahaa tai muita maksuvälineitä
- vakuutetun luvalla majoituspaikkaan sisään päässeeseen henkilön aiheuttamaa tahallista vahingontekoa tai varkausvahinkoa
- urheiluvälineen tai -varusteen tai harrastusvälineen rikkoutumista, kun niitä käytetään tarkoitukseensa
- valmistusviasta tai käyttövirheestä aiheutunutta vahinkoa

- normaaleista sääolosuhteista tai tavanomaisista luonnonilmiöistä aiheutunutta vahinkoa, jollei matkatavara vahingon tapahtuessa ollut hotellin, kuljetusliikkeen, matkanjärjestäjän tai vastaavan tahon hallussa
- viranomaisen toimenpiteestä aiheutunutta vahinkoa
- vahinkoa, joka korvataan jonkin lain, takuun tai muun sopimuksen perusteella
- vahinkoa, jonka lemmikki- tai kotieläin on aiheuttanut puremalla, raapimalla, repimällä, virtsaamalla, ulostamalla, oksentamalla tai tahaamalla. Vakuutuksesta ei myöskään korvata vahinkoa, jonka hyönteiset, linnut, jämseläimet tai jyräjät ovat aiheuttaneet.
- matkapuhelinten ja tablettien vahinkoja, jos laitetta tai laitteen IMEI-koodia ei pystytä toimittamaan vakuutusyhtiön laitteen sulkemiseksi.

13.3.4 Vahingon määrän laskeminen

Vakuutuksen tarkoituksena on korvata todellisia menetyksiä, joten käytetyn omaisuuden ikä vaikuttaa vahingon määrän arviointiin.

Jos vahingoittunut matkatavara voidaan korjata, vahingon määrä on korjauslaskun mukaiset korjauskustannukset, kuitenkin enintään ikävähennyksillä laskettu matkatavarain päivänarvo.

Matkapuhelinten, mobiililaitteiden, tietokoneiden oheislaitteineen sekä älykellojen ikävähennys on 25 %. Ikävähennys lasketaan kertomalla prosenttiluku omaisuuden käyttöönottovuosien jälkeen alkaneiden vuosien lukumäärällä. Ikävähennys tehdään myös vahingon sattumisvuodelta.

Muiden matkatavaroiden vahingon määrä lasketaan seuraavien laskentasääntöjen perusteella:

- Vahingon määrää laskettaessa vähennetään omaisuuden jälleenhankinta-arvosta vuotuinen 10 prosentin ikävähennys toisesta käyttövuodesta alkaen. Käyttöönottovuonna uuden vastaavan esineen hankintahinta korvataan kokonaan. Seuraavana kalenterivuotena korvaus on 90 % ja sitä seuraavina 80 %, 70 %, 60 %, 50 %, 40 %, 30 %, 20 %, 10 % ja 0 %. Ikävähennystä ei tehdä vahingon sattumisvuodelta.
- Arvoesineiden käyvän arvon laskennassa otetaan huomioon esineen iän, käytön, käyttökelpoisuuden alenemisen tai muun vastaavan seikan vaikutus esineen arvoon.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus korvauksen rahana maksamisen sijaan korjauttaa esine tai hankkia tilalle vastaava esine.

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonnäisverosta, annetut säädökset.

Matkatavarain jälleenhankinta-arvo (uudishinta)

Matkatavarain jälleenhankinta-arvolla tarkoitetaan sitä rahamäärää, joka tarvitaan uuden samanlaisen tai käyttöominaisuuksiltaan lähinnä vastaavan omaisuuden hankkimiseen.

Matkatavarain käypä arvo

Matkatavarain käypällä arvolla tarkoitetaan sitä käteishintaa, joka omaisuudesta olisi ollut yleisesti saatavissa vahingon sattumispäivän markkinatilanteessa. Käypää arvoa laskettaessa otetaan huomioon mm. esineen ikä, käyttöaika, kunto ja käyttökelpoisuus.

13.4 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

Kustannuksissa, jotka aiheutuvat välttämättömyystarvikkeiden hankkimisesta tai matkatavaroiden etsimisestä, ei ole omavastuuta.

13.5 Suojeluohjeet

Kun toimitaan alla olevien ohjeiden mukaisesti, voidaan välttää vahinkoja tai ainakin rajoittaa jo syntyneitä vahinkoja. Näiden ohjeiden noudattaminen kannattaa, sillä jos näistä ohjeista ei ole välitetty tai niitä on tahallisesti rikottu, voimme pienentää korvausta tai isoissa laiminlyönneissä jopa jättää korvauksen maksamatta.

13.5.1 Matkatavaroiden suojaaminen vahingoilta

1. Nesteet on pidettävä etäällä tietokoneista, matkapuhelimista, kannettavista soittimista ja vastaavista elektronisista laitteista, jotta ne eivät kaatuessaan vahingoita niitä.

2. Kuljettavana oleva omaisuus on pakattava huolellisesti ja niin, että se kestää tavanomaiset sään ja kuljetuksen rasitukset. Helposti rikkoutuvat esineet, kuten kamerat, tietokoneet ja lasiesineet, on kuljettavana käsimatkatavarana yleisillä kulkuneuvoilla matkustettava.
3. Nesteet sekä tahraavat ja syövyttävät aineet on pakattava niin suojaavasti, etteivät ne aiheuta vahinkoa muille matkatavaroille, vaikka ne vuotaisivat tai pakkaus rikkoontuisi.
4. Tietokoneet, matkapuhelimet ja vastaavat mukana kuljetettavat elektroniset laitteet on suojattava niin, etteivät ne pääse kastumaan, hankaantumaan tai muutoin kolhiintumaan rikki.

13.5.2 Rikosvahinkojen torjunta

1. Pankki- tai luottokorttia ja sen tunnuslukua ei saa säilyttää lähekkäin, kuten samassa laukussa, lompakossa tai laatikossa. Jos pankki- tai luottokortti joutuu ulkopuolisen haltuun, se on suljettava välittömästi. Kun korttia käytetään, tunnusluku on suojattava siten, etteivät muut näe sitä.
2. Mukana olevaa omaisuutta on valvottava varkauksien varalta. Valvonnalla tarkoitetaan sellaista näköyhteyttä omaisuuteen, että vakuutettu tai joku hänen puolestaan voi puuttua tilanteeseen, jos asiaankuulumattomat koskevat omaisuuteen.
3. Hotellihuoneeseen tai vastaavaan majoitustilaan ei saa jättää koruja, rahaa tai muita varkaudelle alttiita esineitä, ellei niitä säilytetä erikseen lukittavassa tilassa, kuten matkalaukussa tai tallelokerossa.
4. Rahat ja varkaudelle altis omaisuus eli korut, kellot, optiset ja elektroniset laitteet ja vastaavat on kuljettavana käsimatkatavarana yleisillä kulkuneuvoilla matkustettaessa.
5. Matkatavaroiden säilytystilojen ikkunoiden, ovien ja muiden sisäänpääsytien on oltava varkauden ja murtautumisen varalta suojaavasti suljetut sekä lukossa siten, ettei säilytystilaan voida tunkeutua rakenteita tai lukkoja vahingoittamatta tai väkivaltaa käyttämättä.
6. Jos varkaudelle altista omaisuutta, kuten optisia tai elektronisista laitteita ja arvoesineitä säilytetään pysäköidyssä autossa, matkailu- tai muussa perävaunussa tai veneessä, on ovien ja säilytystilojen oltava lukittuna ja sen lisäksi omaisuuden oltava peitettynä tai muuten piilossa. Teltassa ei saa säilyttää varkaudelle altista omaisuutta ilman jatkuvaa valvontaa.
7. Jos omaisuutta säilytetään yhteistiloissa tai ulkona, on omaisuus lukittava.

14 Matkavastuuvakuutus

14.1 Vakuutuksen tarkoitus ja voimassaolo

Vastuuvakuutuksesta korvataan näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvat toiselle aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa. Vastuuvakuutuksen perusteella vakuutusyhtiö selvittää vakuutetulle esitettyjen korvausvaatimusten perusteen ja määrän sekä hoitaa oikeudenkäynnin, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

Vakuutuksen voimassaoloaika ja -alue on merkitty vakuutuskirjaan.

Matkan käsite on kohdassa 4.2.

14.2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan samassa taloudessa vakituaisesti ja tosiasiallisesti asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituuisena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriin merkittyä osoitetta.

Vakuutettuina ovat myös muulla kuin vakuutuspaikassa vakituaisesti asuvat vakuutetun alaikäiset lapset heidän matkustaessaan vakuutetun kanssa.

14.3 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

14.3.1 Mitä vastuuvakuutuksesta korvataan?

Vakuutuksesta korvataan matkalla yksityishenkilönä toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka on aiheutettu vakuutuksen voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

14.3.2 Lapsen aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutettuna olevan lapsen aiheuttama vahinko riippumatta siitä, voidaanko lasta pitää ikänsä puolesta korvausvelvollisena, ottaen kuitenkin huomioon kohdan 14.4.10 tahallisuutta ja törkeää tuottamusta koskeva rajoitus.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi oli, kun vahinko sattui.

14.3.3 Koiran aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vakuutetun tuottamuksesta riippumatta vakuutetun omistaman koiran aiheuttama henkilövahinko sekä vahinko, jonka koira aiheuttaa välittömässä yhteentörmäyksessä moottoriajoneuvon kanssa.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, josta koiran hoitaja tai joku muu kuin vakuutettu on korvausvastuussa, eikä myöskään vahinkoa, joka aiheutuu koiran hoitajalle tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa asuvalle henkilölle.

14.3.4 Matkalla majoitustilalle aiheutetut vahingot

Vakuutus kattaa korvausvastuun, joka vakuutetulle aiheutuu hänen matkalla majoitustilana käyttämänsä huoneiston tai rakennuksen rakenteille äkillisesti tuotetusta vahingosta.

Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetun matkalla käyttämänsä majoitustilan kiinteille sisusteille tai pinnoitteille
- huoneiston huonosta hoidosta, kulumisesta tai muusta ei-äkillisestä syystä.

14.4 Korvausrajoitukset

14.4.1 Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen
- muulle vakuutetulle
- oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan vahingosta korvausta lakisäänteisestä työtapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

14.4.2 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

14.4.3 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai sen olisi pitänyt olla vakuutetun tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

14.4.4 Käytettävänä, käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka oli vakuutetun hallussa tai lainassa silloin, kun vahingon aiheuttanut teko tai laiminlyönti tapahtui.

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka, silloin kun vahingon aiheuttanut teko tai laiminlyönti tapahtui, oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutetun toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri
- muulla tavoin huolehdittavana.

14.4.5 Kiinteistön tai osakehuoneiston omistaminen ja hallinta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu muun kiinteistön tai osakehuoneiston kuin vakuutetun vakinaisen asunnon tai

hänen omassa käytössään olevan Suomessa sijaitsevan vapaa-ajan asunnon tai kiinteistön

- omistamisesta
- hallinnasta tai
- kunnossapidosta.

14.4.6 Liikennevahingot sekä vesi- ja ilma-alukset

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikenteeseen käyttämisestä. Liikenteeseen käyttäminen on määritelty liikennevakuutuslaissa tai vastaavassa ulkomaisessa laissa.
- rekisteröitävän veneen, aluksen tai muun moottorikäyttöisen vesikulkuneuvon käytöstä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutettu on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

14.4.7 Pohjavesi sekä louhinta-, paalutus- ja räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- pohjaveden korkeuden muuttumisesta
- vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä taikka siitä aiheutuvasta maan painumasta tai siirtymästä.

14.4.8 Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveteen
- melusta, värinästä, säteilystä, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta vastaavasta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- kosteudesta
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka synny on vakuutetun satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutetun korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttävän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

14.4.9 Ansio- tai elinkeinotoiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa,

- jonka vakuutettu aiheuttaa työtehtävässä toisen palveluksessa taikka itsenäisessä ammatti-, elinkeino- tai ansiotoiminnassa taikka työharjoittelussa
- joka aiheutuu vakuutetun ansiotoimintaan tai työharjoitteluun liittyvälle omaisuudelle.

14.4.10 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallaan. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin alle 12-vuotiaan vakuutetun tahallaankin aiheuttama vahinko.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on aiheuttanut vahingon

- törkeällä huolimattomuudella
- ollessaan alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena niin, että tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyn tai määrään.

14.4.11 Tappelu, pahoinpitely tai muu rikos taikka sakko

Vakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka aiheutuu tappelun, pahoinpitelyn tai muun rikoksen yhteydessä
- sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

14.4.12 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

14.5 Vahingon selvittäminen

14.5.1 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Kun vakuutusyhtiölle on ilmoitettu vahingosta, joka on vakuutuksesta korvattava ja joka ylittää omavastuun, se selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Kun vakuutusyhtiö on valmis tekemään vahingonkärnsineen kanssa sopimuksen siitä, että tästä vakuutuksesta korvataan vahinkoja enimmäiskorvausmäärän rajoissa, se ilmoittaa tästä vakuutetulle. Jos vakuutettu ei suostu sopimukseen, ei vakuutusyhtiö ole velvollinen maksamaan enempää korvausta. Vakuutusyhtiöllä ei ole myöskään velvollisuutta korvata tämän ilmoituksen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä tekemään asiassa lisäselvityksiä.

14.5.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun on pyrittävä siihen, että vakuutusyhtiö saa tilaisuuden arvioida vahingon määrän ja mahdollisuuden ratkaista asia sovinnolla. Jos vakuutettu korvaa vahingon itse, sopii siitä itse tai hyväksyy korvausvaatimuksen, tämä sitoo vakuutusyhtiötä vain, jos on ilmeistä, että korvauksen määrä ja peruste ovat oikeat.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. Yleiset sopimusehdot, kohta 10.1)
- esittämään vakuutusyhtiölle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

14.6 Korvaussäännökset

14.6.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjan ja mahdollisten erityisehtojen mukaisin rajoituksin se vahingonkorvaus, jonka vakuutettu on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä määritetään vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

14.6.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vahingon välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia sen torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. Yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

14.6.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteiltaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa vakuutusyhtiö vakuutetun puolesta oikeudenkäynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja. Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan sen mukaan, mitä on mainittu oikeudenkäymiskaarissa ja oikeudenkäyntikuluja koskevissa ohjeissa oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetussa laissa.

Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen määrä ja laatu.

14.6.4 Vakuutusmäärä, omavastuu ja arvonlisävero

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimimäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä. Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

Vakuutuskirjan merkinnästä poiketen tapauksissa, joissa korvattava vahinko johtuu suihku- tai kylpyveden lattiakaivoon pääsyn estymisestä, omavastuu on kuitenkin 20 prosenttia vahingon määrästä, kuitenkin aina vähintään vakuutuskirjaan merkityn omavastuun suuruinen ja enintään 20 000 euroa.

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säädökset.

14.6.5 Yhteisvastuullisuus

Jos usea henkilö on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun osuutta tapahtuneeseen ja hänen vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta, elleivät edellä mainitut syyt anna aiheutta suurempaan korvaukseen.

15 Matkaoikeusturvavakuutus

15.1 Vakuutuksen tarkoitus

Oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja Yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 15.4 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

Vakuutus koskee vakuutettua yksityiselämään liittyvissä asioissa, jotka ovat sattuneet matkalla ja liittyvät välittömästi matkaan ja matkustamiseen.

15.2 Vakuutetut

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan samassa taloudessa vakituisesti ja tosiasiallisesti asuvat henkilöt. Vakuutetun vakituisena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriin merkittyä osoitetta.

Vakuutettuina ovat myös muualla kuin vakuutuspaikassa vakituisesti asuvat vakuutetun alaikäiset lapset heidän matkustaessaan vakuutetun kanssa.

15.3 Voimassaolo ja tuomioistuimet

Vakuutus on voimassa Suomesta vakuutuksen voimassaoloaikana alkaneilla matkoilla kaikkialla maailmassa. Vakuutettu voi käyttää vakuutusta vakuutustapahtumissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäväksi käräjäoikeudessa tai vastaavassa ulkomaisessa tuomioistuimessa.

Vakuutustapahtuman tarkoittaman syytteen tai kiistetyn vaatimuksen tulee perustua tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen, joka on sattunut vakuutuksen voimassaoloalueella ja voimassaoloaikana.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa, erikoistuomioistuimissa tai vastaavissa kohdemaan tuomioistuimissa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan unionin tuomioistuimessa tai Euroopan unionin yleisessä tuomioistuimessa.

15.4 Korvattavat vakuustapahtumat

15.4.1 Vakuustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuustapahtuma on

riita- ja hakemusasiassa

- riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty todisteellisesti perusteen tai määrän osalta.

rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimessa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

15.4.2 Yksi vakuustapahtuma

Asiat katsotaan yhdeksi vakuustapahtumaksi silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen tai
- kanteet on yhdistetty tai ne tulisi yhdistää oikeudenkäynnissä niiden johtuessa olennaisesti samasta perusteesta tai niiden koskiessa samaa tai samaan yhteyteen kuuluvaa asiaa.

15.5 Vakuustapahtumiin liittyvät rajoitukset

15.5.1 Tulonhankinta ja omistaminen

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- joka liittyy vakuutuksenottajan tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan muun vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
- joka liittyy sijoitustoimintaan tai yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
- joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
- joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
- joka liittyy vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omistamaan omassa käytössä olevaan vapaa-ajan asuntoon. Vakuutetulle aiheutuvia kuluja ei korvata kiinteistön, rakennuksen, huoneiston tai niiden osan vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa
- joka liittyy yhteisomistussuhteeseen tai sen purkamiseen
- jonka liittyvät kiinteistön, huoneiston, veneen, moottorijoneuvon tai eläimen kauppaan.

15.5.2 Rikosasiat

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamista syytteestä tai yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta, jonka asianomistaja on tällaisen syytteen vireillä ollessa esittänyt syytteessä olevaa vakuutettua kohtaan. Jos syyttäjä on jättänyt syytteen vakuutettua vastaan nostamatta sitä koskevien erityissäännösten perusteella, vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikulua ei korvata myöskään siinä tapauksessa, että asianomistaja vaatii vakuutetulle rangaistusta

- joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
- joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella.

15.5.3 Perhe- ja perintöoikeudelliset asiat

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- joka koskee avioeroa, rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
- joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen tai asumiseen. Vakuutuksesta ei korvata myöskään näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.
- jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä taikka tehtävästään vapauttamisesta.

15.5.4 Talouteen liittyvät asiat

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- joka liittyy konkurssiin
- joka liittyy ulosottoon, ulosottolaissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
- jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolin mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä.

15.5.5 Muut rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

- jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
- jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina
- joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty
- joka koskee lähestymiskieltoa
- jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
- josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuu- vakuutuksesta taikka moottorijoneuvo- tai venevakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
- joka käsitellään ryhmäkanteena tai -valituksena.

15.6 Toimenpiteet vakuustapahtuman satuttua

15.6.1 Vahinkoilmoitus

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle etukäteen ennen asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen syntymistä. Vakuutettu saa ilmoituksen tekemisen jälkeen vakuutusyhtiöltä korvauspäätöksen.

15.6.2 Asiamiehen valinta

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai lakimiestä, joka siinä vakuutuksen voimassaoloalueeseen kuuluvassa maassa, jossa oikeudenkäynti on tarkoitus käydä, saa voimassa olevan oikeuden mukaan toimia oikeudenkäyntiasiamiehenä tai -avustajana.

Vakuutuksesta ei makseta korvausta, jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai käyttää muuta kuin edellä mainittua asiamiestä.

15.6.3 Kuluvaatimus vastapuolelle

Vakuutetun on käräjäoikeudessa tai vastaavassa ulkomaisessa tuomioistuimessa pääkäsittelyyn edenneissä asioissa sekä välimiesmenettelyssä vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvusta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman

perusteltua syytä jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä aiheuttomasti taikka ei suostu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, korvausta voidaan vakuutuslainsäädännön mukaan alentaa tai evätä se kokonaan.

Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) korvausta ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä vakuutetulle aiheutuneiden kulujen osalta.

15.6.4 Kustannusten hyväksyminen

Vakuutetulla ei ole oikeutta hyväksyä asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti. Jos vakuutettu on itse maksanut asianajo- ja oikeudenkäyntikuluaan, maksettu määrä ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

15.7 Korvaussäännökset

15.7.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden yläraja jokaisessa vakuutus tapahtumassa.

15.7.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

15.7.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutus tapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

15.7.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut. Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täyttynyt.

Asiamiehen palkkiot ja kulut, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuinmenettelyn sijasta käsitelty kuluttajariitalautakunnassa, vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

15.7.3.2 Rikosasiassa

Vakuutettu asianomistajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksista kuin oikeudenkäyntikuluista.

Vakuutettu vastaajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asiassa, jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteestä. Korvausta ei makseta, vaikka tuomioistuin myöhemmin hylkäisi syytteen ja jättäisi vakuutetun tuomitsematta.

15.7.4 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen tai vastaavaan ulkomaiseen tuomioistuimeen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty. Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, purkanut tuomion tai palauttanut menetetyt määräjän.

15.7.5 Yhteinen etu

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

15.8 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisten myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömät kulut. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Korvattaviksi kustannuksiksi luetaan enintään se kulumäärä, jonka tuomioistuin on velvoittanut vakuutetun vastapuolen maksamaan, ellei tuomioistuin ole ratkaisussaan ilmevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan.

Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suurin.

Jos riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, korvattavaksi kustannuksiksi luetaan vakuutus kirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, korvattavien kustannusten määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidan kohteena olevan kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

15.9 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

- vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut, kun vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajariitalautakunnan, vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osin on vakuutetulle myönteinen.
- tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
- vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetyksiä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä
- oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
- rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöjen tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja
- kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä
- kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet ennen vakuutus tapahtumaa suoritetuista toimenpiteistä tai asian alustavasta selvittelystä. Ennen vakuutus tapahtumaa tehdyistä selvityksistä ja hankituista todisteista aiheutuvat kulut korvataan kuitenkin, jos selvitystä on käytetty todisteena
- kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai joka heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet

- i) kustannuksia oikeudenkäynnistä tai muutoksenhausta, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheutta, taikka ovat muutoin tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
- j) välimiehen tai sovittelijan palkkiota tai kuluja
- k) edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai pesänselvittäjän palkkioita tai kuluja
- l) kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

15.10 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

15.10.1 Korvauksen suorittamisaika

Vakuutusyhtiö maksaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen, lautakuntaratkaisun tai sovinnon syntymisen jälkeen. Ellei erityisiä vastasyitä ole, maksaa vakuutusyhtiö korvauksia myös oikeusas-teittain. Lisäksi vakuutusyhtiö voi harkintansa mukaan poikkeuksellisesti maksaa ennakkokorvausta oikeuskäsittelyn huomattavasti pitkittyessä.

15.10.2 Vastapuolen kulukorvauksesta

- a) Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luet-tava kulukorvaus, joka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai jonka vakuutetun vastapuoli on sitoutunut maksamaan vakuu-tetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.
- b) Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuute-lulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaes-sa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuu-tusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti. Korvauksen maksamiseksi vakuutetun on lisäksi toimitet-tava ulosottoperusteeksi kelpaava tuomio. Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 15.7.1 mainitun enimmäis-korvauksen, vakuutettu on velvollinen siirtämään vastapuolen kulukorvauksesta vakuutusyhtiölle sen osan, joka ylittää vakuu-tetun itse maksaman osuuden.
- c) Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovit-tu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava va-kuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettun korvauksen määrään asti.

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola Sydysten - LähiTapiola **Etelärannikko** (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola **Kaakkois-Suomi** (0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola **Keski-Suomi** (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme** (0134859-4) | LähiTapiola **Länsi-Suomi** (0134099-8) | LähiTapiola **Pirkanmaa** (0205843-3) | LokalTapiola Österbotten - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola **Pohjoinen** (2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) | LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) | LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3) | LähiTapiola Keskinäinen Vakuutusyhtiö (0211034-2)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

